

Переспективи в селското стопанство за периода 2017 - 2026

Автор(и): Растителна защита
Дата: 12.12.2017 Брой: 12/2017

В доклад от юли 2017 г. на Организацията за икономическо сътрудничество и развитието (ОИСР) и Организацията по прехрана и земеделие (ФАО) се отбелязва забавяне на ръста на консумацията на храни през следващите 10 години на световно ниво и подържане на по-ниски цени на хранителните продукти. Ще се променят ли хранителните навици на обществото? Очаква се основните източници на калории да бъдат растителните масла, захарта, млечните продукти и рибата.

Храни, а не енергия

Прогнозите за световните цени на хранителните стоки се очаква да останат сравнително ниски през следващото десетилетие, тъй като се предвижда забавен растеж на търсенето в редица развиващи се икономики. Друг лимитиращ фактор за ниските цени ще бъде и намаленото въздействие от страна на пазара на биогорива, подчертават в доклада си двете организации ОИСР и ОПЗ. Търсенето на селскостопански продукти, предназначени за производство на биогорива ще е в застой заради спада в цените на енергията и провеждането на по-умерена политика за биогоривата в много страни. Така

селскостопанските продукти отново ще изпълняват своята първоначална роля, а именно да бъдат използвани за храни, а не за енергия. Кризата на селскостопанските стоки през 2007/2008 г., която се разви паралелно на световната финансова криза, беше стимулирана от рязък скок на цените на основните хранителни продукти и най-вече на маслодайните култури, използвани за биогорива.

Според прогнозите на Организацията за икономическо сътрудничество и развитието за периода 2017/2026 г. запасите от зърнени храни ще възлизат на 230 милиона тона, което ще доведе до ограничаване на ръстта на световните цени.

През следващите десет години търсенето на повечето основни хранителни продукти ще се засилва умерено. Консумацията на зърнени храни на човек би трябвало да остане почти непроменена, с изключение на по-малко развитите страни, където ще се увеличава. Набавянето на допълнителни калории и протеини се очаква да бъде осигурено от производството на растителни масла, захар и млечни продукти. Търсенето на месо според показателите в доклада също се очертава да намалее.

До 2026 г. стремежът е в развиващите се страни на ден да се падат по 2 450 к на човек, а в развитите страни това число да достига до 3 000 к на ден. Продоволствената несигурност и недохранването в световен мащаб, особено при увеличаващо се население, ще останат едни от водещите проблеми през следващите години, които ще изискват международни усилия, за преодоляването им.

Производството на зърно се очаква да се увеличи с 12% до 2026 г., като това основно ще се дължи на повишаване на добивите. Например 90% от увеличаването на производството на царевица ще се увеличи чрез по-добри добиви, и едва 10% се падат на разширяване на селскостопанските площи. По отношение на месото търсенето се очаква да нараства регулярно, но в същото време производството на мляко и млечни продукти ще се увеличи в сравнение с предишното десетилетие, най-вече в страни като Индия и Пакистан.

Аквакултурата ще бъде един от най-бързо развиващите се отрасли на селското стопанство в света. Според ФАО световният добив на водни организми (от улов и аквакултура) бележи непрекъснат напредък и през 2002 г. достига 133 млн. тона. За период от 30 години е отчетено двукратно увеличаване на общото количество хидробионти, които се предлагат на пазара, като значителна част от него се дължи на бурното развитие на аквакултурата. Според прогнозата на ФАО през 2020 година половината от общата продукция на хидробионти, добита от улов и култивиране, ще са от аквакултурата.

„Реалните цени на повечето селскостопански стоки се очаква да спаднат леко през следващите 10 години“, каза Хосе Анхел Гурия, генерален секретар на ОИСР по време на срещата на двете организации в Париж на 10 юли. „Както видяхме в миналото, неочаквани събития лесно могат да отколнат пазарите от световните тенденции в търговията с храни, затова е от изключителна важност правителствата да ориентират общите си усилия към осигуряване на стабилност на световните хранителни пазари“.

Югоизточна Азия

Тази година акцент в доклада на ФАО е фокусирането върху икономиката и селското стопанство на Югоизточна Азия. Икономическият растеж в региона е огромен и секторите селско стопанство и рибарство продължават да увеличават обема си. Докладът установява, че този широкообхватен растеж е позволил на региона значително да намали недохранването през последните години. В същото време нарастващият износ на палмово масло доведе до намаляване на

природните ресурси и търсене на алтернативни начини за устойчиво развитие в региона. Така през следващите години се очаква намаляване на ръста на производство (около 10 %) на палмово масло, в сравнение със 70 % през преходното десетилетие.

Други акценти от доклада:

– Големите групи с ниски доходи ще запазят ръста на търсенето на месо на глава от населението на едва 1% през следващите десет години, в сравнение с увеличението от 6% през предходното десетилетие.

– Търсенето на захар на глава от населението се очаква да нарасне по-бързо, като през следващите десет години се очаква да достигне 8,1%, в сравнение с 5,6% през предходното десетилетие.

– Индия ще бъде най-гъсто населената страна до 2026 г. С високата и все още нарастваща консумация на мляко на глава от населението страната се очаква да представлява 42% от увеличението на световното производство на мляко през следващото десетилетие.

– Производството на биогорива се очаква да нарасне с 17% през следващите десет години, в сравнение с 90% увеличение през предходното десетилетие.

– Печалбите от добива се очаква да представляват 85% от увеличението на производството на пшеница и 90% от увеличението на производството на царевица. За разлика от тях, се прогнозира 14-процентно увеличение на площта на соята, главно в Южна Америка, което представлява около 60% от световното увеличение на производството.

– Общото производство на риба от аквакултури се очаква да изпревари производството от улов на риба в средата на прогнозния период.